Nr. 24. Sibiiu, Joi 26 Februarie 1881. *Anul XXIX.*

TELEGRAFUL ROMAN

Apare Marţia, Joia şi Sâmbata.

ABONAMENTUL
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru **străinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la:
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelăriilor 47.
Corespondentele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român", strada Măcelăriilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE:
Pentru **odată** 7 cr., — **de două ori** 13 cr., — **de trei ori** 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 25 Februarie.

Este o cestiune veche, am pute dice seculară, care însă acum din graţia inaltului ministeriu se sustine în tinereţa ei virginală.

Intr'unul din nrii de mai nainte ai foaiei noastre împărtăşiserăm intr'o notiţă, ce hotărîre a adus ministerul în cestiunea în stilul oficial numită româno-grecească. Este locala cestiunea aceasta, căci privesce numai pe Români şi aşa dişii „Greci" din cetatea, nu şi din suburbiile Braşovului.

Dar ori cât de locală este cestiunea aceasta în ea vedi reflecsul gândirei tuturor, câţi s'au succes unii pe alţii în purtarea cârmei, cu care s'au cârmuit ţeara de care Braşovul aparţine; în ea vedi reflecsul perseculuinei îndreptat asupra neamului românesc. Nu numai prejudeţe de castă se vêd reflectându-se în acest proces. O ură generală, o persecuţune sistematică a neamului românesc, în ori-ce condiţiuni s'ar fi aflat el, şi în ori-ce period nu se poate, ci trăit şi trăiesce se oglindează în afacerea aceasta. Aşa de locală cum este, cestiunea aceasta ne spune, că Români nu numai ca ţerani, ca rustici ruşi, fără cultură*) din timpurile trecute când gemeau sub jugul lobăgiei dar şi în condiţiuni de industriaşi foarte folositori de altminteri, nu numai în timpurile cele vechi, dar şi în cele mai nouê trebue să fie urmării, pentrucă — sûnt Români.

Este neescusabilă şi necualificabilă persecuţunea aceasta a elementului român mai cu samă la noi, unde auţim în toată ţîua mai multe ca de şepteţeci de ori şepte, că ne ameninţă germanismul, ne ameninţă panslavismul. Dar, aceste le auţim de atâtea ori, ele îne nu împedecă, ca patru sau cinci renegaţi, cari scind că biserica pretinsă grecească are ceva pâraie, se fac pe sine „Greci" numai ca pâraiele se româna în stăpânirea lor absolută şi cea mai frumoasă comuna bisericească română din Transilvania, se fie batjocorită şi împedecată în administraţiunea ei bisericească, care administraţiune de altmintrea are sê fie conformă legilor aprobate de stat şi coroană.

Nu renegaţii, nici pretinsele lor drepturi asupra bisericei, pentru care se poartă proces secular, sunt de vină că Româniii din cetatea Braşovului nu pot intra în dreptul lor. Ce şi pot face pentru statul unguresc nisce renegaţi, cari viu din lumea largă ca se'şi facă starе în Braşov şi apoi se duc se o mânâncе în strămătate?

Demonstraţiunea *ad oculos* însê, că în comuna cea din tâiu românească din Transilvania Românii pot fi atât de ignoraţi, încât pentru-vre-o câţiva indivizi indiferenţi pentru stat, are sê demoralizeze pe toţi Românii, are sê le arete, că ei sûnt nimenea în ţeară; că îi poate câlca ori cine în picioare. Morala procederei acesteia mai departe este: Voi ca Români nu vê mai incercaţi a face ceva. Ajunge sê se renege o mână de oameni din sînul vostru, se vină nisce venetici sê se alăture lûngă ei şi toate trapedele vostre sûnd zădarnice — până când veţi fi Români.

Nici loialitatea din greu, nici nimica, afară doar de jertfa cea mai mare: a naţionalităţii, nu credem, că ar fi în stare, sê complaneze abisul acestei urmâriri, care în Braşov se presintă ca o particularitate, dar cum am dis, ea este o admonţiune la adresa româniméi gr. or. din patria întreagă în lungul şi latul ei.

Când dl ministru de culte în vara trecută a fost la Braşov, Românii 'l-au primit cu banderiu. Cu acea ocasiune dl ministru a primit deputaţiunile Românilor şi „Grecilor"din cetatea Braşovului şi les spus, că a venit la Braşov sê se informeze despre cestiunea de controversă. Tot atunci a prevestit: „că va aduce o hotărîre, care poate că nu va mulţămi nici pe una din părţi, însê tocma pentru aceea crede, că va fi dreaptă." Enunciaţiunea aceasta am auzit-o eu atunci încă comentariul seu. Escelenţa Sa cercetând atunci biserica de pricină şi scoala de lûngă dênsa s'a esprimat, că din fondul bisericesc sê facă o scoală maghiară de comerciu.

Pose unele lângă altele enunciaţiunile dlui ministru şi cestiunea care o cunoaseem, este invederat la câte a bătut ceasul.

După apropoe o sută de ani, în faţa unui convolut mare de acte, cestiunea se decide în mod provisoriu şi se pune sub curatela ministeriala.

In zadar se vede din acte, că intemeietorii bisericei au fost Românii; în zadar literile fundaţionale, după cum erau pela 1786 sûnt scrise şi petrecute în cartea fundurâ în limba română; în zadar se vede că compania „grecească," care avea capelă separată a fost primită de Români frăţesce în biserica lor şi a împărţit cu dînşii administraţia şi limba frăţesce de bună voie. Români scoşi din dreptul lor cel mai indisputabil nu pot reintra în el nici astăţi decât în modul cel mai precariu, de aţi pe mâne.

Ce e mai mult, la 1789 episcopul nostru Gerasim, cu consistoriul seu, a regulat administraţiunea şi folosirea bisericei după aşeţêmintele bisericei noastre gr. or. române din Transilvania şi guvernul sub Nr. 2989 ex. 1790 a confirmat regularea facută de episcop şi consistoriu.

A fost de ajuns sê se afle oameni iterativi, răvnitori la administraţiunea averei bisericesci, şi organele politice îndată au fost gata de a turbura şi incurca o afacere atât de lămurită, numai ca Români se fie jigniţi în sfânt dreptul lor.

Renegaţii şi veneticii primiţi frăţesce în biserica română au luat îndată după ce au intrat în compose-soriu, se alunge pe acei ce 'i-au primit cu braţele deschise. Şi după doi ani (1792) Românii cetăţeni, pentrucă umblau sê'şi apere dreptul lor, au devenit „companişti" şi tot-odată turburători. *)

Moartea episcopului Gerasim şi lûngă vacanţă în episcopia noastră a incărţigiat pe „Grecii." Inrolându'şi pentru intenţiunile lor pe Cronenthal a adus-o în a. 1796 la o resoluţiune guvernială, care din considerăţiuni politice restoarnă cu desevêrşire toate aşeţêmintele de mai nainte.

Administraţiunea averei bis. venise în mânile pretinşilor „Greci", eară în privinţa cultului s'a rênduit ca „în dumineci şi în serbători, preotul grec, la timp anumit, se liturgiseacă grecesce şi preotul român, la alt anumit timp, românesce. Lucru imposibil în biserica ortodoxă, neputêndusе mai mult decât odată Intr'o şi liturgisi la aceeaşi sfântă masă.

Luptele între Români şi „Greci" s'au continuat. Românii reesopreează la 1799 dreptul de a forma dimpreună cu „Grecii" comuna bisericeasca şi la 1800 dreptul de a participa la alegerea curatorilor.

Pela 1821 principele român Grigorie Brancovesnu face donaţiune bisericei din cetatea moşilе sale dela Sâmbăta şi Poiana-mărului, îndemnat de metropolitul Dositeiu. Scopul fundaţiunei a fost: venituri jumetate pentru seraci şi jumetate pentru scoale.

Românii până acî era motiv pentru „Greci" de a eschide pe Români dela administraţiuneа bisericei şi averei bisericesci, acum motivul a fost şi mai mare. Aceasta se vede din împregiurarea că dela 1836—1840 a investigat o comisiune micstă după „neregularităţi" cu averea donată. Lucrarea comisiunei s'a pus la o parte până la 1848 şi din causa evenimentelor politice dela 1848 până la 1857.

Pentru luptele reposatului Marelui Andreiu sûnt prea înguste coloanele unui ziariu şi sûnt cunoscute generaţiunei noastre din scrierile publicate în broşuri, foarte pe larg. In timpul ministrului de culte Eötvös se esoperase în afacerea aceasta, ca în ceea ce privesce partea dogmatică, biserica din cestiune sê se supună episcopiei noastre; în privinţa averei părţile sê'şi documenteze (!) dreptul lor.

O dată (1870) şi dieta, la care au fost recurs părţile, a ordinat decidere şi în privinţa administraţiunei averei, înse când vine a se alege Intre Români şi neromâni, guvernele noastre scriu, cel puţin, se amâne lucrul.

Ei, dar acum ear s' adus o decisiune: Pretinsul Trefort a fost asfăvară proroc când a dis că decisiunea nu va mulţămi... Prorocia s'a împlinit numai până la nemulţămirea Românilor. Pentru Români resoluţiunea este o adevêrtă: *„Nesze semmit, feg meg jół"* pecând „Grecii" sûnt: *„boldi possidentes"*. Ei aveau acum ce şi mai naintе. Căci în comisiunea care are se administreze „provisoriu" fundaţiunile şi averea bisericei, comisariul *ministerial*, fiind president al comisiunei, poate dirima după placul jumetăţii „grecesci". *Alios victimus commissarios alioque.*

Când cugetă omul la lungimea unui proces pornit din senin; când cugetă omul la amărăciunea sufletească şi la neliniscea atâtor generaţiuni; când cugetă omul la spesele cele enorme dela o comună bisericească, care se socotesc până acum că au ajuns la piramidala sumă de o sută cinci deci de mii din averea bisericei resp fundaţiunei bracovenesci; când cugetă omul la detragerea acestei sume dela destinaţiunea ei testamentară, dela seraci şi scoale — care sê nu se revoalte inima şi celui mai linişcit om de pe lume? Sê nu se turbure, când vede că o causă clară se prelungesce atât de mult, cu atâta pagubă morală şi materială?

Causa fiind atât de clară nu se poate decide definitiv. Dar tocmai împregiurarea aceasta ne revarsă clăritatea, că au sê se pote decide, fiindcă actele vorbesc în partea Românilor. Românii din consideraţiuni politice* au fost scoşi din dreptul lor şi tot din consideraţiuni politice* nu pot fi restituiţi în dreptul lor.

Impregiurarea aceasta a unei cause particulare este foarte instructivă pentru Românii. Faptele vorbesc totdeauna mai puternic decât vorbele: declamate sau scrise. Credem că ori ce Român va înţelege care este partea instructivă din o causă particulară cum este cea a Românilor din cetatea Braşovului, causă, care de o sută de ani aproape, guvernele ţerei noastre n'au putut-o resolve definitiv.

*) „Naţiunile" transilvane recepte erau foarte culte că făceau legi prin cari opriau pe „olah popák" sê „ne sfurizsájának."

*) Intr'o resoluţiune din 1793 se dice ... Vorzüglich aber sollte der Magistrat einigen unruhigen Mitgliedern der gr. Compagnie!! die ernstgemessenste Weisung und Warnung geben, dass sie sich zur Ruhe begeben möchten...

Revista politică.

Sibiiu, în 25 Februarie.

Diarele unguresci au luat notiţă despre convocarea emisă de comitetul central electoral din Sibiiu. „Magyar Polgár," e de părere, că s'ar înşela omul, dacă ar crede, că Românii vor face atitudinea lor la alegeri aţêrnătoare de hotărîrile conferenţei. Persoanele de influenţă, nici vre-un intenţiunea de a provoca din partea conferenţei vre-o resoluţiune, carea se seamene a legătură. Conferenţa va avê mai mult caracterul unei sfătuiri în care, mai precis decât până acum, sê se dea espresiune dorinţelor, vederilor şi diferenţelor principiale. Ceeace privesce activitatea şi pasivitatea în special, concluselе conferenţei aştepte ste preţuiesc mai mult de cât se cuvine. Este faptă, că în cercurile uitraistilor se arată un spirit mai consiliatoriu. Intre membrii comitetului central sûnt numai doi pasivişti, ceilalţi activişti. Pulsul ce poate scădea din concluselе conferenţei atitudinea cerbiciosa (merv) a pasiviştilor. Se va modifica neesenţial raportul numeric al partidelor, cari după conferenţă se vor despărţi fără de a fi ajuns la o înţelegere. — Nu scim, cine a inspirat corespondentele „M. P." de vorbesce de pe scum cu atâta positivitate despre resultatul conferenţei. Când ar fi cum dice „M. P." ar fi păcat de timpul la care perdut comitetul central cu compunerea covocărei şi pecet de hârtia şi negreala, care a prădat-o scrinda'l.

Alegêtorii „cu limbă seăbească" bag seama încă mişcă. „Srbski Narod" un ţiar precum se vede insuflat de „patriotism" modern provoacă pe Sêrbi cu deosebire pe preoţi şi învêţători,

să se alăture la partida guvernului și să împedesce a se alege Mileticei și Polit. Organul administratorului patriarchal din Carloveț are și el durerile sale.

Irányi pasivist. Curioșitatea aceasta o cetim în „P. Ll.“ Acesta spune, că partida independenței a avut o conferență în provincie, și a hotărît ca și partida, să aleagă în delegațiuni și eventual se primească membrii partidei a fi aleși. Irányi păsesce în „Ellenzék“ și combate hotărîrea conferenței.

Sesiunea dietei și cu aceasta și perioduł actual, se dice, că se va termina la Paște. Alegerile la dietă se vor începe mai îngrabă, doar în jumătatea din urmă alui Iunie. Grăbirea alegerilor se motivează cu impregiurarea, ca în Octomvre pe timpul cununiei moștenitorului de coroană, dieta se poată fi adunată.

Sesiunea camerelor României se va prolungi până la mijlocul lui Martie.

„L'Indépendance roumaine“, dice „Timpul“ de Marți, cuprinde sciri și apreciații asupra unor propuneri pe care d. Brătianu le ar fi facut partidului conservator spre a-și asigura din partea acestuia o atitudine mai conciliantă; știri, pe cari le reproducem taleuale.

În n-rul său de Sâmbătă, 21 Februarie, diarul francez cuprinde aș rubrica „Informațiuni“ următoarele:

Ceea ce avem de sus e de acum câteva zile și n'a isbutit, însă cu toate aceste nu e mai puțin interesant.

Când s'au făcut propunerî unora dintre membri partidului conservator de-a intra în cabinetul Brătian, acestia și-au pus condițiile.

Eată ceea ce cereau:

Remaniare deplină a cabinetului care va fi compus din jumă dreaptă și din juna stângă; disolvarea adunărilor; șeptespredece prefecturi date conservatorilor; noouă adunări introunite vor alege pe d. Lascar Catargiu president și Camerei deputaților.

D. Brătian n'a primit.

Apreciările foii franceze asupra acestei încercări au apărut c'o zi înainte, în rnul de Vineri, 20 Februarie. Eatale:

Încercarea dlui Brătian de-a'și reforma ministerul, introducînd în el elementul conservator, n'a isbutit. Dnii Carp, Cantacuzin și alții n'au mușcat în midia materială.

Dar destăinuirile pe cari dl Bratianu le-a făcut și negoțierile cari au avut loc meritătca să revenim asupra-le, pentrucă ne dau o idee foarte interesantă de situația generală a lumii noastre politice.

Se știe că, în cursul lui Ianuarie, șeful partidului liberal a vorbit cam în chipul următor: cu conservatorii, pe cari voiam-i în brațele sale, strigă sâu: — Vod că țara nu poate să continue a merge în acest chip: guvernul e paralisat prin esigențele și desbinările partidului propriu. Și acesta în ajunul unor mari evenimente în Orient. În asemenea împregiurări România are nevoie de un guvern tare. Nu esistă de cât un mijloc de a constitui un asemenea guvern și acesta e de-a mă debarasa de elementele rele ale partidului meu, ear dv. din parte-vă să vă degajați de elementele rele ale partidului dv. Atunci se va putè stabili o înțelegere asupra unei programe comune.

Era ademenitor.

Din tabăra conservatorilor s'a ațînut urechea la glasul Sirenei guvernamentale.

S'a discutat.

Dar bunul simț politic a învins. S'a refusat, și negociațiile s'au rupt.

Cu toate aceste s'a stabilit reserva de a revenî în casul unei complicații europene, care ar sili țeara de a lua o hotărîre critică.

Ținta urmărită de d. Brătianu prin aceste propuneri e lesne de înțeles.

Având a legitima acte importante făcute și a pregăti altele, e incontestabil, că are nevoie de o mai mare putere morală, decât ceea pe care i-o dau adunările actuale și ministri de cari e încongiurat.

Prin introducerea elementului conservator în sinul ministerului, opoziția deja desbinată și slabă. ar fi fost nimicită ca o singură lovitură.

Pe de altă parte partidul conservator s'ar fi făcut solidar cu toate acte liberale.

Ar fi fost o operă de maistru!

Dar, ca bun tactician politic, d. Brătianu prevăzuse în ceelaș timp posibilitatea unui refus din partea conservatorilor. Și acest refus i convenia, pentrucă esistența numai a unor asemenea negociațiuni trebuia să fie nepăsătă și gravă pentru maioritatea, care s'ar fi grăbit mai bine de a se supune, decât de a lăsa pe inamic să intre în cetate.

Ceea ce s'a și întîmplat.

Astfel în toate chipurile manopera a fost în sumă izbutită și puterei d-lui Brătianu..... Dacă negociațiunile de cari am vorbit, ar fi isbutit, am fi vădut pe d-nii Carp, Cantacuzino, Maiorescu venind să complete cercul de miniștri trecători, organisată de d. Brătianu.

De și tot ce cuprinde diarul Francez, ca substanță, nu se poate datori decât inducerțiunii, ear informațiunile sale nu pot fi decât ecțile pușin inseninate a adevărului ce ne ș. ceș. unii, abia indicat prin cuvintele „reserva de-a reveni în casul unei complicații Europene , care ar sili țara de-a lua o hotărîre critică,“ totuș, în marginile ume stricte discreț iunii, putem spune că n'a fost vorba de intrarea partidului conservator în guvern, ci numai de atitudinea parlamentară a lui în vederea unor anume evenimente, oricare ar fi îndealtmintrelea guvernul țerii. Prin urmăre n'a putut fi vorba de intrarea d lui Maioresu în cabinetul Brătianu.

Intre Englezi și Boeri s'a încheiat armistițiu de opt dile.

Din Macedonia.

Un milion și jumetate de Greci minus Românii.

Cu ocasiunea arangiărei frundrielor turco-grecesci, sau cu desbatarea cestiei grecesci, sau cu isbucnirea unei rescoale grecesci, e ușor, mult lucrurî la lumină. Presa greacă și străină, presa turcească, memoriile presentate Europei de către cele donă state litigante, circularele ambelor guverne trimise puterilor mari, compun chinez adevărurî elementeș, cari constată pănă la evidență starea popoarelor din Macedonia, Epir și Tesalia, din puntul de vedere național social și economic.

Din causa pretenșiilor grecesci și neadmiterea lor de Turcia, s'au arătat Albanezii, și tot din acesată causă se va ivea la un alt element descondiserat de guvernul grecesc, și lasă la discreț iunesa esclusivă a archierelor și a corpurilor de cotropire ale grecismului. Acest element este cel românesc, care adă și cearcă a se sustrage, a scăpa din mîinarele străinului: cătră care se alipise.

Românii din Epiro-Tesalia, în fața pretensiunilor vecinilor lor, a inceput a se mișca și a da probe de conservarea individualităț ei lor naționale pe basa dreptului ginților, singura basă, pe care și sprigină Grecia pretențiile sale. Ei vădănd, că pericolul e aproape, se luptă spre a se constica în numărăre a parte, cu totul deosebită de cea greacă, arătând Europei și lumei întregi, că afară de religiune, nimic nu'i asamănă cu strănepoții lui Deucaleon, că ei vor sê trăiască în elementul lor propriu, cu limba lor strămoșească, cu moravurile, datinele, costumele, chiar cu caracterul și aș pirațiunile lor, cu deșevărșire distincte de ale elementului grecesc. În fine că Românii, pe cari oamenii de stat ai Greciei i considerâ deja grecișati, sânt cu totul independenți de orice legătură cu Grecia și Grecii, cu cari altfel au trăit totdeauna în armonie.

Aceasta este un fapt incontestabil, și cu multămire vedem, că presa din occident i dă atestîune. Astfel diarele engleze „Standard“ și chiar „Times“ continuă a sprigini și a apăra conservarea naționalităț ei Cuțo-Vlahilor din Epiro-Tesalia; asemenea presă italiană, recomandă în fine esistența Românilor din peninsula balcanică, și ridică voceă sa pentru scăparea acestor frați de rapacitatea străinului. Mai mult de cât toate însă, presa turcă și guvernul otoman se bucănțează acum, că *Ollahii*, departe de a fi Greci de fapt și Romănî de formă, precum credeau înainte, a ajuns în punctul de a forma o ligă contra hrăpirei grecesci, și cănd i poate'o ațărăta mai, mai ales cu ocasiunea evenimentelor din anii din urmă, cănd u a n t a r ț ii (insurgenții) greci, cari au sêvărșit în satele și orașele românesci fapte de brigandagiu și jefuirî.

Presa greacă și oamenii de stat ai Greciei, la primul semnal al Românilor de a se emancipa de subt jugul fanariot, a dat puțină anteațiune lumii, acusând și încriminând pe Vlahii greș ș ș i, pe cari i'ș ș i ș i nea că fac turburare și că sânt răspânditori ai sgomosului de: s ù n t R o m ă n i l a P i n d. Lucrul însă a inceput a lua dimensiuni din ce în ce mai considerabile, astfel campioni elenismului, vădănd că țărmul le alunecă de subt picioare după ce au dat Românilor epitetele de Vlaho-Eleni, Eleno-Vlahi, Eleni-Blahofoni, Cuțo-Vlahi și altele de acele mai ridicule de cât altele, s'au hotărît a'i recunoaște și a'i boteza cu adevărata lor name de V l a h i, drept pedeapsă 'i-au condamnat însă a fi în număr numai de 200,000 de suflete.

Acum dar Românii și Grecii s'au despărțît unii de alții și 'și-a luat fiecare al lor, numai la socoteala numerațiunei nu s'au înțeles pe deplin. Pentrucă punctul acesta este foarte interesant — căci e vorba de cifre — este bine să se lămurească și el, și de acea vom cerca acesata pe scurt, cu ajutorul chiar al matematicilor din Atena. Am spuș mai sus, că în Epir, Tesalia și Macedonia, esistă peste un milion și jumătate de Greci; foarte adevărat, dar scădând din acesată sumă totală un milion și încă ceva de Romănî, căș remnănș Respunș geografiile și statisticile grecesci, cari socotind pe Romănî de Greci, spun fără șfală, că în Grecia chiar esistă peste 200,000 de Romănî (Vlaho-Eleni). Cum că în cele trei provincii numărul Romănilor trece preste un milion, Grecii o scîu mai bine ca toți. (Vedș statisticile alcătuite în anii din urmă de cătră consulii Greci secundați de arcatieni. Deci în Macedonia și în Epiro-Tesalia esistă un milion și jumătate de Greci minus un milion și 200,000 de Romănî. *Ne.—Po.—*

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Romăn.“

Din gurul Iliei m: în 20 Februarie. Eri s'a întrunit sinodul protopresbiteral al tractului Iliei, a cărui validitate unii o disputâ, din motivul că dl administrator n'ar fi observat întru toate procedura legală. E drept că s'a comis pușină abatere, dar aceasta s'a făcut din punct de vedere al oportunității dictate de împregiurări locale, cu gând, ca apa să se poată aduce un folos mai rentabil casei. Obiectul mai însemnat de desbatere a fost apa numitele „Obligațiuni de stat“ pe cari le posedă unele comune și voșe să le doneze bisericilor lor.

Spre ajungerea acestui scop s'a făcut o propunere, care întreg sinodul a sprigînit-o cu esceptiunea unui membru chiar din satul de unde e propusă și o altă propunere, ca o comisiune emisă să recuire sprigînul Dlui Baron de K e m é n y, pretor cercual din Ilia la executarea conclusiuni, la observarea scrîbătorilor, stărpirea concubinatelor, ceea ce primindu-se cu esceptiunea sus numitului membru s'a și ales comisiunea, care a fost primită de dl pretor cu mare amabilitate, promițănd și asigurând în mod demn de recunoscință, că nu numai în această causă dar și în alte afaceri apartițitoare binelui poporului va contribui cu concursul seu. Asemenea va prestînde și fată cu acest scop, cari nici după repețitele dogeniri spirituale au se rețin dela lucru în dile de sărbători; cari viețuesc în concubinat precum și fată cu strămutarea târgului de sepțănțănș Zam, care se face târg în ziua Duminecei regulat în toată sepțănănș. Aceste promisiuni le-a făcut el ca pretor după ce a recunoscut lipsa morală și materială, care paralisează bunăstarea bisericilor și a scoalelor din acest tract.

În urma acestora îmi place a crede, că și subalternii dlui pretor vor contribui de asemenea și conform encyclopiului dlui domnul cel superior în această privință, nefăcănd din toate aceste cestiune de naționalitate ori religiune. Apoi cu toate că respectivele comune au contribuit după acele obligațiuni au acoperit o pătrăcică a speselor comunale, totuș precumpănă nesce speșele, ce se recer pentru zidirea de biserici și scoli câtușă dechă coresunțătoare etc. ori ameliorarea salarielor învățătorescî.

Luminănd-se poporul despre aceasta din partea preoțimei și în acord cu dnii subalternî ai dlui pretor, atunci cu mai multă ușurare se poate împlini acel scop și astfelu fie care va fi demn de chiemarea sa față cu poporul. Dee ceriul să fie așa!

Tot cu acesată ocasiune amintesc că acum, când pretutindeneș se face pregătiri pentru fitoarele alegeri diete, pe la nii inch a ș ș ș

tând un viu interes şi atenţiune deosebită făţă cu toate cele ce se petreceau. Impresiunea făcută li se putea ceti de pe faţă, ori-cine putea observa veselia şi mulţămirea deplină. Jurnalele de aici din capitală fără escepţiune n'au aflat cuvinte mai măgulitoare pentru balul român. Pe scurt tinerimea română şi în special comitetul arangiatoriu prin desbteritatea sa a eluptat balului român un loc de frunte între balurile de elită ale capitalei.

Acestă împregiurare potrivită a deşteptat bucurie în inima fie-cărui Roman şi recunoscţiţă faţă cu sacrificiile aduse pentru resultatul cel bun, durere numai că a dat ansă unor malcontenţi cu pretensiuni esorbitante, a face din acest bal criteriul simţeminţelor naţionale. Două foi romănesci din Banat, „Luminătorul" şi „Deşteptarea" au publicat 3 corespondenţe din Budapesta cu privire la acest bal, menite căteştrele a discredita tinerimea de aici înaintea publicului romănesc. Faţă cu astfel de insinuaţiuni dictate de nejăsunşuri esclusiv personale, mă vêd îndemnat a face unele reflecsiuni, ca nu cumva publicul indius în eroare sĕ le privească acele de bani buni.

Tinerimei nici odată nu 'i-a trecut prin minte ca prin arangiarea unui bal român în Budapesta sĕ se încerce a păşi în mod iniruriitoriu în politica noastră naţionalĕ. Are atâta modestie a lăsa deslegarea problemelor politice bărbăţilor competenţi şi nu crede, că este om nepreocupat, care sĕ privească ţinerea unui bal de un atentat asupra causei noastre naţionale, căci tinerimea nu s'a angagiat absolut prin nimic. Dar lucrul devine ridicul când cineva din incidentul, că în comitetul arangiatoriu a fost şi vre-o 2 sau 3 amploiaţi, crede a fi aflat gradul naţionalismului oamenilor, cari au lucrat pentru succesul balului. Din contra este foarte lăudabilă tinerimea noastră Românii, când vedem pe amploiaţii nostri, că în aceste timpuri şovinistice, de terorism politic şi social, au curaţiul, a spune lumei, că sûnt Români şi că luptă din toate puterile pe terenul social la înălţarea numelui de Roman. Resumându-mĕ dic că numai oameni de aceia, cari nu vĕd dincolo de vârful nasului lor, scrie aşa fel de calumnii asupra tinerimei. Alte scopuri nobile a urmărit tinerimea prin arangiarea balului.

Esistă după cum este cunoscut o societate de lectură a tinerimei: „Petru Maior." Această societate dela înfinţarea ei şi până acum un an e întocmai ca o lampă, ce este gata a se stinge şi care numai din când în când mai licurece şi s'ar fi stins mai târdiu din sigur din lipsa totală de mijloace, dacă n'ar fi rĕsărit idee anul trecut, de a arangia un bal în folosul acestei societăţi, care idee s'a primit de bună şi în anul acesta. Un bal român însĕ în capitala Ungariei pentru de a reuşi bine a face fală numelui de Roman pretinde spese mari. Spre acoperirea acestora şi totdodată câştigarea unui plus, este lucru natural, că şi Românii, după cum obicinuesc şi alţii, au căutat a se pune sub patronatul astorfeliu de persoane, care prin poziţiunea lor socială oferiau destulă garanţă de succes. Şi nici nu s'au înşelat, căci 2 baluri ceĭ din anul trecut şi cel din anul acesta au adus venit curat de 2000 fl. In chipul acesta vedem astădi societatea de lectură a tinerimei scăpată de peirea ce o ameninţa în tot momentul. Când este vorba însĕ de necesitatea esistĕrei unei atari societăţi, cred că aceasta este mai pe sus de ori ce îndoială şi necesitatea devine şi mai bătătoare în ochi, când reflectăm la periculele, ce ne ameninţă în capitală. Influenţele binefăcătoare ale acestei societăţi le-au gustat mulţi tineri Români, cari nu-'şi cunoşteau limba mamei lor. In tot casul, această societate merită deosebită atenţiune din partea publicului român.

Voiesc sĕ mai amintesc încă o parte folositoare a balului pentru tinerime şi aceasta este cultura socială. Adevĕrat că sûnt oameni, cari nu vor sĕ dea nimic pe formele usitate în societatea omenească, dar' cu aceştia nu voim sĕ stăm de vorbă, şi noi ne ţinem de sfânta detorinţă, a nisuĭ ca sĕ ne însuşim toate regulele sociale, ca astfeliu sĕ putem deveni membrii plăcuţi în societate. Balul ţinut a fost cu mai bună şcoală pentru tinerime, căci acolo au fost representat tot ce este mai ales în societatea de aici.

Din cele espuse, cred că se va fi orientat pe deplin onoratul public despre meritul lucrului, ear' pe d-nii aceia, cari 'şi au luat refugiul la suspiciuni pentrucă au fost jigniţi în valele lor pretensiuni, i rog sĕ înceteze a lupta cu astfeliu de arme, căci bine de noi atunci în tot casul nu va fi. Mai puţin cu vorbele şi mai mult cu faptele.

Serbătoarea lui V. Hugo.

(Corespondenţă particulară a „Romănului".)

Paris, 1 Martie 1881.

Popoarele mari respectă pe oamenii mari. Ele scîu cum sĕ manifeste, în modul cel mai brilant, gratitudinea şi stima ce le conservă. Serbătoarea ce Francezii organisară în onoarea lui V. Hugo, fu una din acele, pe care numai nobilul popor al Parisului poate sĕ le concesapă. Voiu cerca, die Redactor, sĕ dau o idee cetitorilor „Romănului" de aceea ce fu ţlina de 27 Februarie pentru Parisiani.

Dela oarele 9 de dimineaţa, mulţimea se grămădia pe piaţa arcului de triumf şi pe căile care duc spre *Avenue d'Eylau*, unde se află locuinţa lui V. Hugo.

Corporaţiunile şi asociaţiunile de uvriri sosiau cu stindarde şi muzici în frunte. Peronul Arcului de triumf era ocupat de o enormă orchestră, care întonă de mai multe ori Marseilleasa. Delegaţiunile Studenţilor, în frunteа cărora se aflau Românii, erau în faţa arcului de triumf.

Societatea *studenţilor Romăni* delegase pe domnii Nanu, Gănescu, Morţun. Cu toate aceste se aflau ca la 50 din compatrioţii nostri, cari urmau un superb drapel tricolor cu inscripţia:

Les étudiants roumains à Paris, à Victor Hugo.

Românii mai purtau încă trei frumoase cunune de flori. La 12 oare în mersul muzicilor, lumea se mişcă. Cea mai mare ordine domnesce de alungul percursului. La întrarea cărei *Avenue d'Eylau*, comuna rădicase un frumos arc compus din drapele şi ghirlande de flori, printre intersticiele cărora se cetiau titlurile scrierilor lui Hugo.

După o jumĕtate oară de drum, de a-fălăm în faţa casei lui Victor Hugo.

Ei se afla la fereastra cu nepoţii săi George şi Jeanne. Inaintea casei se afla o estradă acoperită de flori şi cu bustul Republicei.

Delegaţiunile consiliului municipal parisian şi ale altor comune stau sub fereastra marelui poet, privind defilenl.

Aplause frenetice şi strigătele de *Brava les Roumains*, vive la Roumanie! primesc pe Romăni, Victor Hugo emoţionat salută şi mulţămesce. Delegaţii depun drapelul, cununile şi pornim apoi strigănd: *Vive Victor Hugo, vive la France!* strigăţi, la care mulţimea response din nou prin *vive les Roumains!*

Ca la 500,000 oameni, se ţîce că au defilat în timp de 5 oare pe sub fereastra lui Victor Hugo. Imposibil se descriu entusiasmul mulţimei care acoperia pe Avenue d'Eylau. In acelaşi timp se da la Trocadero o representaţiune extraordinară în onoarea lui Victor Hugo. Sara la teatre se jucă Hermani şi Lucreţia Borgia.

S'a observat foarte mult lipsa Grecilor, mai ales în acest moment, când Europa se ocupă de ei, când numai Francia i 'susţine, când acela căruia se face o asa sărbătoare se numeace Hugo, Hugo care 'i-a cântat în *Orientalele* lui, care a contribuit foarte mult la 1828 sĕ mişce opiniunea publică în favoarea Grecilor. *Mihalcea.*

MANIFESTAŢIUNEA COPILOR.

Copii nu puteau sĕ nu fie representaţi la serbarea marelui poet, care a şăzut în copii cele mai frumoase inspiraţiuni ale lui.

Patru fetiţe, conduse de Catalle Mendès, îmbrăcate cu alb au venit la poet şi una din ele a recetit următoarele versuri:

I.

Nous sommes les petits pinsons,
Les fauvettes au vol espiègle,
Qui viennent chanter des chansons
A l'Aigle.

Il est terrible! mais très doux;
Et sans que son courroux s'allume,
On peut fourrer sa tête sous
Sa plume.

II.

Nous sommes, en bouton encor,
Les fleurs de l'aurore prochaine,
Que parfument les mousses d'or
Du chêne.

Il luate avec les vents hurleurs!
Mais sa peur, sous l'assaut du gouffre,
C'est qu'à ses pieds l'une des fleurs
N'en souffre.

III.

Nous sommes les petits enfants,
Qui viennent, gais, vifs, heureux d'être,
Péter de rires triomphants
L'ancêtre.

Si Jeanne et Georges sont jalaux,
Tant pis pour eux! C'est leur affaire...
— Et maintenant, embrassons-nous,
Grand-père!

I. Sûntem micile păserele, — Ciocârlile cu sburoi sprinten — care vin sĕ cânte cântece — Vulturului

El e crunt! dar foarte blând, — şi fâra ca sĕ se mânie. Ne putem vîrî capul — Sub aripa sa.

II. Sûntem boboci încă, — Florile aurorei viitoare, — care profumă muschiul aurit — Al Stejarului.

El luptă cu vênturile urlătoare! — Dar singura sa temere este ca loviturile lor sĕ nu facă sĕ sufere vre-una din florile care se află la picioarele sale.

III. Sûntem micii copii, — cari vin veseli, voioşi, fericiţi de a fi, — sĕ serbeze cu zimbete triumfătoare — pe strămoş.

Dacă Ioana şi George*) sûnt geloşi, — atât mai rĕu pentru dênşii! Asta e treaba lor.. — Şi a cum sĕ ne îmbrăţişem, — Tatămoşule!

Auţind versuri poetul nu 'şi-a putut opri lacrămile. A sărutat cu efusiune pe copii şi 'i-a mulţămit.

Varietăţi.

* (Principele Rudolf) în călătoria sa orientală a plecat în 5 Martie din Luxor şi către Asuan. După cum se anunţă dela curtea din Viena, principele este învitat de Sultanul, ca sĕ cerceteze Constantinopolea.

* (Transferări militare.) Precum se vorbesce prin cercurile militare Dl L. M. C. Bauer, comandantul militar din Sibiiu, este transmutat ca comandant militar la Serajevo. La Sibiiu va veni comandant D-nul L. M. C. Dahlen.

* (Ordre de bataille pe anul 1881), care a eşit acuma, face cunoscute următoarele dislocaţiuni ale regimentelor de infanterie şi ale Dalionaelor de vênători: Trupele de ocupaţiune în Bosnia şi Erţegovina nu se vor schimba, ci vor fi întregite prin un numĕr egal de trupe. Iţi vor schimba însĕ locul de garnisoană şi adecă; Pola mijlocul lui Aprilie regimentele de infanterie Nr. 21 dela Gratz la Praga, Crenneville Nr. 57 dela Praga la Serajevo; Nr. 60 dela Vjelina la Cracovia; Rodich Nr. 68 dela Dolnij-Tuzla la Miskolcz; Knebel Nr. 76 dela Serajevo la Gratz; archiducele Wilhelm Nr. 12 dela Cracovia la Bihaci; Sachsen-Weimar Nr. 64 dela Biserica-Albă ung. la Vielina; archiducele Ludwig Victor Nr. 65 dela Miskolcz la Dolnij-Tuzla. După finirea manevrelor de toamnă regimentele Hoch-şi Deutschmeister Nr. 4 (cercul de întregire Viena şi Kornenburg) dela Cattaro la Insbruck; Hessen Nr. 14 dela Viena la Cattaro; Litzelhofen Nr. 47 dela Triest la Viena; archiducele Rainer Nr. 59 dela Insabruck la Triest; mai departe al 5-lea batalion al regimentului tirolez „Kaiser-Jäger" dela Borgo la Innsbruck; batalionul 7 şi 8 al aceluiaşi regiment îşi schimbă garnisoanele Hall şi Roveredo. Dintre batalioanele campestre de vênători batalionul Nr. 1 se mişcă dela Sanja la Banjaluka; Nr. 7 din Viener-Neustadt la Bruck lûngă Leitha; Nr. 11 dela Viena la Viener-Neustadt; Nr. 23 dela Sibiiu la Odorhei şi Nr. 28 dela Odorhei la Sibiiu.

* (Asentarea.) Ficiorii din Sibiiu, cari se ţin de *clasa ântâia* de asentare, după dispoziţiunile ulterioare ale vice-comitiatului, vor fi asentaţi în *14* Martie înainte de amează la 9 ceasuri; eară în 15 Martie vin la rênd ficiorii din clasa 2-a şi 3-a de asentare.

* (Convocare.) P. T. Alegĕtorii români de deputat dietal în cercul electoral al Igbiului, comitatul Albainferioară, prin aceasta sûnt învitaţi cu toată onoarea a se întruni în numĕr cât mai mare la o conferenţă consultativă, ce se va ţinê în 13/25 l. c. la 11 oare a. m. în opidul montan Zlatna.

Dat Bucium 6 Martie s. n. 1881. Din încredinţarea mai multor alegĕtori români:

Alesandru Dancin m. p.,

Absolon Todea m. p.,

* (Vĕrsatul) despre care amintisem mai înainte, că s'ar fi ivit şi în Deva, întreprindându-se de bună vreme şi cu mare energie mijloacle contra lui, a încetat cu totul. Asemenea începe a înceta această boală şi în Braşov. În Sibiiu încă nu se mai simte alt cas afară de cel deja amintit.

* (Deţinuţi fugiţi.) În 4 Martie n. 6 arestanţi din temniţile dela Gherla prin ajutorul mai multor lepedee legate una de alta au încercat a eşi din temniţă. Trei au şi fugit, 2 însĕ fură prinşi şi al 3-lea căzênd s'a gisit lăţit jos de jumĕtate mort. Acesta este renumitul tâlhar Farkas Beni, care fu condamat la închisoare pe viaţă.

* (Navigaţia pe Dunăre) pentru transporturi de pasageri între Orşova, Giurgiu şi Rusciuc după cum ne spune „D. Ztg." a început cu 6 Martie n. şi adecă: vaporul pleacă din Orşova: Duminecea, Marţa şi Vineresa înainte de amează şi din Giurgiu-Rusciuc: Mercurea, Vineresa şi Sâmbăta în fie-care sĕptĕmână.

* (Cutremur.) În Stiria s'a simţit în 28 Faur pe la 2 ceasuri noaptea un cutremur vehement impreunat cu o detonaţiune subterană înfricoşată.

* (Luminarea electrică.) În această privinţă cetim într'un jurnal special următoarele: Precând se făcu multă reclamă pentru diferite sisteme de luminare electrică sistemul lui Brush a aflat cea mai îndepărtată reslăţire. Lampele lui sûnt cele mai simple şi cer cea mai puţină atenţie. Inventorul preferinţa acestui sistem vorbesc cifrele. Sistemul Brush cu începutul lui Ianuarie a. c. fu întrebuinţat: în 25 fribrici de fer, de oţel, de maşini, de suluri, de cară, de drot; şi în 20 fabrici de ferestree, fabrici de hârtie, rafinerii de ulei, tipografii; în 20 fabrici de lână, de bumbac, de în şi de

*) Ioana şi George sunt nepoţii prea iubiţi ai lui Victor Hugo, copii fiului sau Charles Hugo, mort în 1871, şi pentru care a scris frumoasele poesii intitulate „L'ort d'être Grand-père" (artea de a fi moş.)

tors de mătase, intre cari unele au în folosintă şi câte 100 de lampe; în 4 fabrice de pânză şi în magazinuri mari de vânzare, în 12 parceri publice şi docuri, intre cari unul numai este peste 1600 metri de lung, apoi în cetăţile New-Jork, Brooklyn, San-Francisco, St. Louis, Chicago, Clevelam, Detroit etc. Cu inceputul anului pentru St. Francisco s'au contractat la 1000 de lampe. Oraşul Wabash, Indiana, este cel din tăiu, care esclusiv folosesce lumina electrică. Patru lampe fiecare de 3000 de luminări, sunt de ajuns, spre a lumina un oraş de 10,000 locuitori. In Londra ard preste 100 lampe Brush şi mai multe incă ca aţâtea cu inceputul anului fără de ora cu-noştinţă pentru cinsta parlamentului, pentru garele din Charing Coss şi Ludgate Hill, pentru podul „Black friars, Pavel şi pentru alte locuri din cele mai frumoase in Londra. Admiralitatea engleză a contractat pentru marina 437 lampe şi afară de aceasta pentru serviciul de torpedo o maşină colosală, carea are sé prestesce lumină de 40 de lampe (80,000 locuitori); Cărbunii pentru acest scare artificios sunt ca mâna de groşi şi lumina aruncată la un punt singurat este o armă teribilă de apărare orbindu-i pe inimicul, care se apropie. Cheltuelile nu se urcă mai mult ca pentru gaz şi vor mai scăde, afară de aceea, că nu este cu putinţă, a ajunge cu gazul ammie scopuri, pentru pildă, a ilumina intr'o proportiune spaţiuri mai mari, a distinge colori perfect ca la lumina dilei sau a concentra masse mari de lumină şi altele.

*) (Intrerupere de comunicaţie.) In 5 Martie n. pe linia Orşova Timişoara Orşova intre staţiunile Orşova şi Topletz s'au întêmplat o surupătură de pământ, a cărei delatare va da de lucru vre-o 5 zile. Până atunci transportul mărfurilor la acest loc este intrerupt, transportarea călătorilor insă nu este impedecată. Vine acuma „P. L.“ din 7 Martie şi ne spune, c'şi trenurile pentru mărfiuri şi vor incepe comunicaţia în 8 Martie.

* (Depunerea jurământului de cătră ministrii, în Spania.) In vechia Spania, solemnitatea depunerei jurământului, care precede instalarea ministrilor, este foarte curioasa. Regele, purtând ţinuta de gala de căpitan general cu insemnele ordinului „Tunsura de Aur“ la gât aşteptă în Camera regală, decorată cu multă bogăţie, venirea noilor sei consilieri. Pe o masă acoperită cu un splendid covor de catifea de faţa sidefului este aşeţată o mare cruce de fildeş, lângă care stă deschisă cartea Evangeliceor. Regele stă pe un fotoliu, cu mâna dreptă coronată de armele lui „Léon si Castelle.“ „Grandele Spanici“ care este de serviciu, introduce pe ministrii, incepând cu preşeditele consiliului. Ministrul cel nou sé ingenuncle inaintea lui Christ. Ministrul in disponibilitate il intreabă: „Juri de a păstră cu credinţă Constituţiunea Statului?“ — „Jur“ respunde celalalt. „Dacă vei face astfel, dice atunci regele, Dumnedeu sé'ţi resplătească, dacă nu vei face astfel, Dumnedeu sé'ţi ceară socoteala!“

Economie.

Sibiiu 4 Martie n. Pe bucăţăria: Grâu 6. 80—7.80; grâu secărcş 6.20 6.50 ; secară 5.30 —5.50 Ors 6. —.—; Ovăs 5.20—2.30; Cucurus 3 10—3.50. Mălaiu 4—5; Cartofi 1 1.60—2; Semânţă de cânepă 5.—6; Maseere 6. 9.—10; Linte 8. 11—12; Fasole 5.—5.50 pe 60 chilo; Fân de pădure 6. 13.; Mălaiu 8. 70—72 Unsoare de porc 6.60—65.; Sămânţă pe 60 chilo 2. 30—34; Ulei de luminări 6. 46—50. Lumânări de sebo 60 chilo 6.50—56.; Sapun 5.4—88. Fân pro 60 chilo 1.80—2 Cânepă pro 50 chilo 5. 25—30. Lumânărică de fier pro metru chilo 8. 5.50 Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 44—46 cr.; Carne de vijel 45—55 cr carne de porc 40—42 cr.; carne de berbece — cr.; ună 10 de 35 cr.

Medias, 3 Martie n. Pro hectolitru Grâu 6.50—7.; Secăra 4.—5.50—5.50 Ovăs 5.40—5.80 Orăs 6. 2.20—2.50. Cucurus 5. 3.10—3.30; Sămânţă de cânepă 5. 4.80—5; Fasole 6. 4—5 mazere 6. —.—; Cartofi 6.—2; Fân 6. 13.—14.; coţi vechi; col nou 2.—; Cânepă 6. 24—28; Mălaiu pro 100 chilo: 6. 40—60. unsoare de porc 6. 60; Sâu de luminări 6. 32—46; Spirtopro grad cr. 10; carne de vită pro chilo 40 cr. carne de porc 37—40 cr. carne de vijel 46—50 cr.; carne de berbece — cr.; ună 6 de 10 cr. Şi tărgul de aşi a fost slab cercetat. Timpul continua nesuferit.

Braşov, 4 Martie n. Pro hectolitru Grâu fi 6.70—8.20; Grâu secărcşi 6.20 6.50 secărăi 5.30 —5.50 Ors 3.50—4.; Ovăs 6. 1.80—1.90; Cucurus 6. 3.20 Mălaiu 5.50; Maseere 6. 7.40 Linţe 6. 9.20; Fasole 4. Sămânţă de in 6. 10.70 Sămânţă de cânepă 6. —4.90 Cartofi 6 1.20 pro chilo; carne de vită 44 cr. carne de porc 40 carne de vijel — cr. de berbece — cr. Sâu de luminări preaspăţi 6. 35; pro 100 chilo; topit 48 6.

Budapesta, 5 Martie n. In săptămâna trecută timpul a fost foarte schimbăcios. Temperatura insă a fost mai mult rece cu deosebire în cele din urmă şile săptămânei când a incepuţ deodată un frig intensiv şi o ninsoare aşa de deasă, incât cu sfârşitul săptămânei toate drumurile, şi mai toate erau binişor curăţite de zăpadă, earăşi au devenit albe. Riurile libere de ghiaţă au loghetat tun şi chiar pe Dunăre, unde incepuse incătva comunicaţia navigală, din pricina loghetăţei acum este intreruptă. Acesta dupăcum se vede nu va trece curând deşi se apropie timpul primăverei din şi ce mergem. Intrenperea navigaţiei, ce abia incepuse se resimţe mai mult inmirit cumai decât asupra comercialui. Negoţeţie cu deosebire in cereale au fost animate, cuanti-ţăţile nu erau mari, dară preţurile articolelor pentru aceea cu 30—35 cr. mai scumpe ca în rândul trecut. Aşa notăm în special:

Grâul la 80,000 m. m. a trecut cu fl. 11—12; Secara cu fl. 10—10.50; Orzul cu fl. 6—8; ovăsul cu fl. 5.80—6.70; cucurzul cu fl. 5.50—6.10; fâna de pădură inoi a avut la trecere numai mai bine ca în rândul trecut şi au vândut şi postăioasele şi adică: lintea cu fl. 10—18; mazerea cu fl 9—12; fasolea cu fl. 8.25—10.75; mălaiul cu fl. 5.25—6.10 (toate per 100 chilogr.); Lânile de astădată mirare n'au fost câutate de loc, de aceea nici preţuri n'au avut. Aşijderea mai slab ca în rândul trecut s'au putut cheltui şi porcii, cari se aduseseră pe târg fi presentaţi în târg în număr total de preste 70,000 capete, intre cari din Ungaria de jos la 400.0, din România peste 3000 şi din Ardeal apropape la 1000 de capete, unsoarea de perc cu fl. 60—73; slănina cu fl. 60—66; şeiul cu fl. 44—45; spirtul en gros cu fl. 30—31; en detail cu fl. 32—33 per 10,000 litre %.

Pe ceilalţi an avut mai bună trecere şi s'au vândut cele de bou cu fl. 115—118; de vacă cu fl. 108—110; de oaie cu fl. 33—35; de miel cu fl. 50—65; de capră cu fl. 150 (toate per 102 bucăţi); cele de cal cu fl. 10—11 fl. pârechea.

Bursa de Viena şi Pesta
din 8 Martie 1881

	Viena	*Pesta*
Renta de aur	111.60	111.95
I emisiune de oblig. de stat dela 1854	85.25	85.50
II emisiune de oblig. de stat dela 1854	102.20	102.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. .	88.75	88.50
Imprumutul drumurior de fer ung.	137.75	138.25
Obligaţiuni ung. de rescumpărare pământ	96.50	96.50
Obligaţiuni ung. cu clausula de tăiere	95.—	95.50
Obligaţiuni urbariale temeşene .	96.—	96.—
Obligaţiuni urb. temeş. cu clausula de tăiere	92.75	93.50
Obligaţiuni urbariale transilvane,	95.—	94.75
Obligaţiuni urbariale croato-slavone	96.—	—.—
Obligaţiuni ung. de rescumpărare pământ de vie	94.—	94.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	73.45	73.50
Datorie de stat în argint . . .	75.70	76.—
Renta de aur austriacă	90.05	90.—
Sorţi de stat dela 1860	129.25	129.—
Acţiuni de bancă austro-ung. .	814.—	816.—
Acţiuni de credit austr. . . .	265.—	264.—
Acţiuni de bancă de credit ung.	288.50	289.50
Sorţi ungureşti cu premii . . .	113.50	113.—
Sorţi de regulare Tisei	108.50	105.25
Argint	5.—	5.—
Galbin	5.53	5.53
Napoleoni	9.29	9.28½
Marca germană	57.75	57.25
London (pe polica de trei luni) .	117.50	117.60

Estras din foaia oficiala Budapesti Közlöny.“

Licitaţiuni: In 14 April. şi 14 Maiu imob. lui Carol Marişai în Sinteu (trib. Cluj); în 19 Martie imob. lui Mariţca Doas în Archiud (judec. cerc. Teaca); în 20 April. şi 20 Maiu imob. vânzătorului Aimetha Gostan şi soţi în Arpaşel de jos (judec. cerc. Făgăraş); în 4 Aprilie şi 4 Maiu imob. lui Albert şi soţiei lui Nicolau Kovats în Pateţ (trib. Hodoş); în 25 Martie şi 25 Aprilie imob. lui Avram Huza în Baia; în 19 Martie şi 19 Aprilie imob. lui Ioan Oltean şi soţi în Idicel (judec. cerc. Reghin); în 21 Aprilie şi 21 Maiu imob. lui Stefan Hăthazi în Cluj; în 19 Iulie şi 19 August imob. lui Familie Stan în Pianul de jos; în 20 Maiu şi 20 Iunie imob. lui Spiridon Cucuian şi soţi în Laţ; în 26 August imob. lui Tanase Deac şi soţi în Laţ; în 16 Iulie şi 16 Aug. imob. lui Ioan Sucin şi soţi în Lozon (judec. cerc. Sebeş); în 27 Aprilie şi 27 Maiu imob. lui Wolfgang Weer în Şofaleu (judec. cerc. Bistriţa); în 19 Martie imob. baroului Samoila Horvath în Ivani (trib. Mureş Oşorheiu).

Nr. 104. [25] 1—3

CONCURS.

La parochia de clasa a III Cichindeal în tractul Nocrich, se recere un capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Banea, care posăe fi şi invăţătoriu, pentru acesa cu permisiunea preaveneraibului consistoriu archidiecesan dto 29 Ianuarie 1881, Nr. 294 B. se escrie prin acesata concurs de nou cu terminul până în 25 Martie a. c.

Emolumentele impreunate cu acest post de capelan sunt jumătate venitele porţiunei canonice şi ale accidenţilior stolare în sumă de 140 fl. şi la invăţătoriu 60 fl. în bani şi bucate dela popor, cu totul 200 fl.

Doritorii de a ocupa acesata staţiune vor avè a'şi asterne concursele lor instruate în inţelesul statului organic şi al dispositiunilor congresuale din anul 1878 până la ziua indicată, avênd a se inţelege in privinţa acesata şi cu neputiciosul paroch respectiv.

Nocrich, in 16 Februarie 1881.

In conţelegere cu comitetul parochial.

G. Maieru m. p.,
adm. protopopesc.

Nr. 234 — 1889. [26] 1—3

EDICT.

Hango Susana n. Cupşa din Mogoşa protopresbiteratul Solnocului I de religiunea gr. or. carea de un an şi nauă luni 'şi-a părăsit cu necredinţa pe legitimul seu bărbat Hango Georgiu de religiunea pr. or. tot de acolo fără de-a se sci locul unbicaţiunei ei se citeaza prin aceasta ca in termin de 3 luni dela datul de faţă sé se presenteze inaintea subscrisului for matrimonial spre a respunde la acusaţiunea dată de bărbatul seu susinuit contra ei căci din contră procesul intentat se va pertracta şi decide şi in absenţa ei.

Cs. Giurgesti la 25 Februarie 1881

Forul matrimonial gr. or. al tractului Solnocului I

Constantin Bodea m. p.,
adm. protopopesc.

Sz. 664/1881 — tkvi. [24] 2—3

II-od Árverési hirdetmény!

A Sz. Sebesi kir. járásbiroság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik miszerint a N.-Szebeni gr. kel. Görögkatholikus vagy végrehajtanok lámkerekj igyszó Casiotlian János végrehajtást szenvedő elleni 1000 ft. o. é. tőke és járulékai behajtása iránti végrehajtási ügyében a Sz. Sebesi I-sö Rész 1115 Sz. tjkben A I. 1—7 rend Sz. a. végrehajtást szenvedett Casiotlian János nevére elére dolnó a összesen 3000 frtra becsült ingatlanai 1881. évi Marczius hó 24-en d. e. 9 órakor mint második határidőben a kebli tvi hivatal helyiségeben megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fognak, u. m.:

1-or Kikialtási ár a fennfi becsár, azonban ezen II árverésen fennkörülirt ingatlanok becsáron alul is el fognak adatni.

2-or Árverezni kivánok tartoznak az ingatlan becsárnak 10% kát banatpénzül készpénzben vagy ovadékképpes papirban a kikiáltott kezetbe letenni.

3-or Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben, és pedig az első részletet az árverés napjától számitandó 15 nap alatt, a másodikat ugyán azan napot számitandó egy ho alatt 6% kamatokkal együtt ezen kir. járásbiroság tkvi hatóságál lefizetni.

Az árverési feltételek többi pontjai érdekeltek által a kebli telekkönyvi hivatalnál a rendes hivatalos orák alatt bármikor is bébe kinthetők.

A Sz. Sebesi kir. járásbiroság mint telekkönyvi hatoságtol.

Sz. Sebesen 1881 Februar ho 25-én.

Egyedi m. p.,
kir. járásbiró.

O boală alărmătoare

de care suffăr [27] 1—6

mulţi din toate clasele poporului

Boala incepe cu mici neregularităţi de stomac; cari negligându-se atacă tot corpul precum şi creierii, fiscatul, la genere intregul sistem de mişcare, şi de cum mai mult timpu se lasă mai mult cuprinsă pacientul şi este conscius de boala sa. Dacă insă pacientul se intreabă pe sine, atunci lesne poate afla, unde anze şi care este boala sa.

Intrebare: Simţi-ţi-vă-ţi durere, apăsătură greutăţi de respiraţiune, după mâncare? Simţi-vă-ţi greutate şi ameţală? Imi simt ochii galbini? Nu vêd diminesa, la deşteptare limba, gâtul, dinţii acoperiţi de o materie cleioasă impreunată cu un gust ori şi gurei? Am durere la coaste, sau la spate? Nu am un sânge la partea dreaptă ca şi când fiscatul se ar mărî? Este o slăbiciune, sau ameţală, care ase cuprinde rădicându-mă în şezu? Este screpţiunea revunchiului mai mare, ori mai puţin vioiciu şi rădăcinile-mi se tremură, ori am o forţă mereasă (ca drăpţiu) la fundul acestuia? După mâncare este mistuirea în legătură cu amărăcea pântecului? Produce vênturi şi răgăiuţă? — Aceste diferite simptoame un se teme de-odată, ci unele chiimesc ale-va timp pe enfortitele şi olnd premergători unei boale foarte durerosse.

Dacă un timp mai indelungat au ea de atmojme boalei, cauzează o tusă acă impreunată cu greţuţă. După un timp îndetuţ devine pacientul din ce mai mult de o colore brună, mănile şi picioarele vor fi continuu acoperite cu o sudoare rece, ce cât fiscatul şi creierii devin din ce in ce mai bolnavi, apar şi dureri reumatice, cari atunci tratăm cu mai ajutor de loc.

Este de mare importanţă, ca acestă boală sé se caute de timpuriu, chiar la aparenţa ei, ceea ce prin puţin medicament se poate delatura astfel, cât şi organele de mişcare se funcţionez regulat. Boala se numesce: „Boală de fiscat“ şi adevărată şi cel mai sigur remediu este: „Schäbel-Extract“, o preparaţiune vegetabilă, care se face in America pentru proprietarii A. I. White in New-York, London şi Frankfort. Acesti medicament potrende rădicăm bolnei pe care e delătură prin intregul sistem.

Deposite pentru **Ungaria, Transilvania, Croaţia etc.**

In **Sibiiu** la **August Teutsch**, apotecariu

In: **Agram**: L. M. Fiukh, Sigm. Mittlbach; **Budapesta**: Josef v. Török, Farmacia Königsgasse 7; **DunăFălădar**: Josef v. Tap; **Esseg**: Jos. Gobsch; **Fiume**: Mercator; **Gyöngyös**: Fuchl, Martin; **H.-Mezö-Vásárhely**: Jul. Kiss; **Karlstadt**: Gustav Findeis; **Cluj**: J. Bird, Nic. v. Salky; **Devu**: Eduard Bolimann; **Miskolcz**: Ez. Max. Horon; **Neusatz**: K. Grossinger; **Neutra**: Korn. Tombor; **Nyiregháza**: Ens. Korösy; **Oedenburg**: A. Reckert; **Pancsova**: W. Graff; **Pressburg**: Friedr. Hentzl, Fel. Pustori, Rud. v. Schitz; **Schwanitz**: Fr. v. Stankay; **Szegedin**: K. Barczay, A. Kovacs; **Temesvár**: M. Jahner, Hunyadigasse, St. Tarczay; **Vinkovcze**: L. v. Alemann; **Warasdin**: Ans. Hochbinger; **Werschetz**: G. Blenerth, Dregnist; **Zupanje**: A. Matosz.

Proprietarii A. I. **White**; *Agentura principală* şi en gros pentru *Ungaria, Transilvania* şi *Croaţia* la **Jos. v. Török**, Farmacist în Budapesta, Königsgasse 12.

Redactor responzăţător: **Nicolau Cristea.** Editura şi tiparul tipografiei archidiecesane.